

Omzendbrief met betrekking tot de informatie gevraagd aan de erkende dierenartsen bij vaststelling van het illegaal binnenbrengen van honden, katten of fretten

Referentie	PCCB/S2/1064997	Datum	08/07/2025
Huidige versie	3.0	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Informatie, illegaal binnenbrengen, huisdieren, rabiës		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Perrine Godart, attaché	Katrien Beullens, directeur-generaal a.i.

1 Doel

Rabiës is een ernstige en aangifteplichtige zoönose die gereguleerd is op Europees niveau door de diergezondheidswetgeving (AHL) en op Belgisch niveau door, in het bijzonder, het Koninklijk besluit van 18 september 2016 houdende de preventie en de bestrijding van de hondsdolheid tot intrekking van het Koninklijk besluit van 10 februari 1967 houdende reglement van de diergeneeskundige politie op de hondsdolheid en bij het Koninklijk besluit van 18 april 2024 betreffende de algemene regels voor de preventie en de bestrijding van bepaalde dierenziekten.

Deze ziekte is endemisch in tal van derde landen en regelmatig worden gevallen van rabiës gemeld in bepaalde Lidstaten.

In West-Europa hebben de gevallen van rabiës die bij als gezelschapsdier gehouden carnivoren worden vastgesteld bijna altijd betrekking op dieren die zijn ingevoerd uit derde landen waar rabiës van het stedelijke type nog steeds endemisch is. In België waren de jongste jaren immers alle gevallen van rabiës bij honden te wijten aan de illegale invoer van honden uit risicolanden (Noord-Afrika,...).

Het Koninklijk besluit van 20 november 2009 betreffende de erkenning van de dierenartsen verplicht de erkende dierenartsen dierziekten of verdenkingen van dierziekten te melden, alsook inlichtingen te geven indien de overheden daarom vragen.

Het doel van deze omzendbrief is de algemene wettelijke bepalingen te verduidelijken met betrekking tot het in België binnenbrengen van honden, katten of fretten afkomstig uit andere lidstaten of uit derde landen en dit met betrekking tot de bestrijding van rabiës en de informatie gevraagd aan de erkende dierenartsen.

2 Toepassingsgebied

Deze omzendbrief is van toepassing op elke erkende dierenarts die tijdens zijn praktijkvoering vaststelt of vermoedt dat een hond, een kat of fret illegaal werd binnengebracht in België.

3 Referenties

3.1 Wetgeving

- Verordening (EU) NR. 576/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 998/2003
- Uitvoeringsverordening (EU) NR. 577/2013 van de Commissie van 28 juni 2013 inzake de modelidentificatiedocumenten voor het niet-commerciële verkeer van honden, katten en fretten, de vaststelling van de lijsten van derde landen en gebieden en de voorschriften betreffende de vorm, de opmaak en de taal van de verklaringen ten bewijze van de naleving van bepaalde voorwaarden die zijn vastgelegd in Verordening (EU) nr. 576/2013 van het Europees Parlement en de Raad
- Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid ("diergezondheidswetgeving") (AHL)
- Uitvoeringsverordening (EU) 2021/404 van de Commissie van 24 maart 2021 tot vaststelling van de lijsten van derde landen en gebieden of zones daarvan waaruit de binnenkomst in de Unie van dieren, levende producten en producten van dierlijke oorsprong is toegestaan overeenkomstig Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad
- Uitvoeringsverordening (EU) 2021/403 van de Commissie van 24 maart 2021 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van de verordeningen (EU) 2016/429 en (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft modellen van diergezondheidscertificaten en modellen van diergezondheids-/officiële certificaten voor de binnenkomst in de Unie en verplaatsingen tussen lidstaten van zendingen van bepaalde categorieën landdieren en levende producten daarvan, en officiële certificering van dergelijke certificaten, en tot intrekking van Besluit 2010/470/EU
- Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/692 van de Commissie van 30 januari 2020 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft regels voor de binnenkomst in de Unie en het na binnenkomst verplaatsen van en werken met zendingen van bepaalde dieren, levende producten en producten van dierlijke oorsprong
- Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/688 van de Commissie van 17 december 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de diergezondheidsvoorschriften voor verplaatsingen binnen de Unie van landdieren en broedeieren

- Uitvoeringsverordening (EU) 2021/620 van de Commissie van 15 april 2021 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de goedkeuring van de ziektevrije en non-vaccinatiestatus van bepaalde lidstaten of zones of compartimenten daarvan ten aanzien van bepaalde in de lijst opgenomen ziekten en de goedkeuring van uitroeiingsprogramma's voor die in de lijst opgenomen ziekten
- Koninklijk besluit van 20 november 2009 betreffende de erkenning van de dierenartsen
- Koninklijk besluit van 13 december 2014 houdende de veterinairerechtelijke voorschriften voor het verkeer van honden, katten en fretten
- Koninklijk besluit van 18 september 2016 houdende de preventie en de bestrijding van de hondsdolheid
- Koninklijk besluit van 13 februari 2015 tot wijziging van het koninklijk besluit van 5 mei 2004 houdende het model en de modaliteiten voor de uitgave van het paspoort voor het intracommunautair verkeer van katten en fretten
- Koninklijk besluit van 3 september 2015 houdende de modaliteiten voor de identificatie van gezelschapsdieren en de afgifte van het paspoort voor het intracommunautair verkeer en bij de vaccinatie tegen rabiës van honden, katten en fretten
- Besluit van de Waalse Regering van 25 januari 2024 betreffende de identificatie en de registratie van honden, tot opheffing van het koninklijk besluit van 25 april 2014 betreffende de identificatie en de registratie van honden en tot opheffing van het ministerieel besluit van 25 april 2014 betreffende de identificatie en de registratie van honden
- Besluit van de Waalse Regering van 25 januari 2024 betreffende de identificatie en de registratie van katten en tot opheffing van het besluit van de Waalse Regering van 28 april 2016 betreffende de identificatie en de registratie van katten
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 mei 2024 betreffende de identificatie en registratie van katten
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 mei 2024 betreffende de identificatie en registratie van honden
- Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2024 over de identificatie, registratie en sterilisatie van katten
- Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2024 over de identificatie en registratie van honden

3.2 Andere

Webpagina's van het FAVV over rabïes en het verkeer van gezelschapsdieren:

<https://favv-afscab.be/nl/themas/dieren/dierengezondheid/dierziekten/rabies>

<https://favv-afscab.be/nl/Themas/Dieren/Gezelschapsdieren/Hondenkattenenfretten>

Webpagina van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu:

<https://www.health.belgium.be/nl/dieren-en-planten/dieren/houden-en-verkeer-van-dieren/reizen-met-gezelschapsdieren>

4 Definities en afkortingen

Gezelschapsdier: Een gehouden dier van de in bijlage I bij Verordening (EU) 2016/429 vermelde soorten dat gehouden wordt voor niet-commerciële privédoeleinden;

- Bijlage I Deel A: Honden (*Canis lupus familiaris*), Katten (*Felis silvestris catus*) en Fretten (*Mustela putorius furo*);

Identificatiedocument: een document opgesteld overeenkomstig de modellen opgenomen in de Europese reglementering betreffende het verkeer van gezelschapsdieren of de handel in honden, katten en fretten en dat het mogelijk maakt het gezelschapsdier duidelijk te identificeren en te controleren of zijn gezondheidsstatus aan de reglementering voldoet. In functie van het type verkeer, varieert het type van vooraf vastgesteld model van identificatiedocument: het kan gaan om een paspoort of een gezondheidscertificaat. Om geldig te zijn moet dit document naar behoren zijn ingevuld door de eigenaar en door de gemachtigde dierenarts in overeenstemming met de in de relevante regelgeving vastgestelde instructies;

Verkeer van dieren, hier “commercieel” verkeer genoemd: iedere verplaatsing van een hond, kat of fret wordt door de wetgeving beschouwd als “commercieel verkeer”, behalve indien aan specifieke voorwaarden wordt voldaan om hiervan af te wijken. Het verkeer kan dan worden beschouwd als niet-commercieel verkeer en wordt als dusdanig benoemd. U kunt deze voorwaarden terugvinden in de definitie van niet-commercieel verkeer en de definities die daaruit voortvloeien. Een van deze voorwaarden is het bestaan van een geldig identificatiedocument waarin de eigenaar duidelijk wordt vermeld. Indien een dier niet geïdentificeerd is en/of een dier niet over een geldig identificatiedocument beschikt en bijgevolg niet kan worden gelinkt aan zijn eigenaar, dan kan het binnenbrengen in België op basis van de wetgeving niet worden beschouwd als “niet-commercieel”. Dan moet men zich baseren op de wetgeving voor “commercieel” verkeer;

Niet-commercieel verkeer: elke verplaatsing van een gezelschapsdier dat zijn eigenaar vergezelt, die:

- a) niet tot doel heeft om het betrokken gezelschapsdier te verkopen of om de eigendom ervan op een andere wijze over te dragen; en
- b) onderdeel is van de verplaatsing van de eigenaar van het gezelschapsdier
  - i) onder zijn directe verantwoordelijkheid, of
  - ii) onder de verantwoordelijkheid van een gemachtigd persoon in gevallen waarin het gezelschapsdier en de eigenaar van het gezelschapsdier fysiek van elkaar gescheiden zijn.

Wanneer het niet-commerciële verkeer van een gezelschapsdier wordt uitgevoerd door een gemachtigde persoon, dan kan het niet-commerciële verkeer enkel plaatsvinden binnen de vijf dagen vóór of na de verplaatsing van de eigenaar van het gezelschapsdier. Het maximaal aantal honden, katten en/of fretten dat de eigenaar of een gemachtigde persoon tijdens een eenmalige verplaatsing in het kader van niet-commercieel verkeer mag begeleiden, mag niet groter zijn dan vijf;

Eigenaar van een gezelschapsdier: een natuurlijke persoon die in het identificatiedocument als eigenaar staat vermeld;

Gemachtigde persoon: een natuurlijke persoon die schriftelijk door de eigenaar van het gezelschapsdier gemachtigd is namens hem het niet-commerciële verkeer van het gezelschapsdier te verrichten;

Verplaatsing van een gezelschapsdier: verplaatsing van een gezelschapsdier tussen de lidstaten, het binnenkomen of opnieuw binnenkomen ervan uit een derde land op het grondgebied van de Europese Unie;

Verdacht besmet dier:

- a) elk dier dat in de periode vanaf het verschijnen van de symptomen tot aan de bevestiging of weerlegging van de diagnose van rabiës contact heeft gehad met een verdacht of een besmet dier of waarvoor het onderzoek van het Agentschap de mogelijkheid van een dergelijk contact niet heeft kunnen uitsluiten;
- b) elke hond, kat of fret die illegaal op het Belgisch grondgebied werd binnengebracht;

Geldige rabiësvaccinatie:

- het vaccin moet voldoen aan de eisen van punt 1 van bijlage III bij Verordening (EU) 576/2013 ;
- het vaccin is toegediend door een gemachtigde dierenarts;
- het gezelschapsdier is op de datum van toediening van het vaccin minstens twaalf weken oud;
- de vaccinatiedatum:
  - is door een gemachtigde of officiële dierenarts vermeld in de desbetreffende rubriek van het identificatiedocument en
  - mag niet voorafgaan aan de datum van identificatie of het lezen van de identificatie, dan wel aan de datum waarop de transponder of de tatoeage gelezen zijn, als vermeld in de desbetreffende rubriek van het identificatiedocument ;
- de geldigheidsduur van de vaccinatie:
  - gaat in vanaf de vaststelling van de beschermende immuniteit, die niet minder dan 21 dagen na de voltooiing van het door de producent voor de primaire vaccinatie vereiste vaccinatieprotocol plaatsvindt, en loopt door tot het einde van de periode van beschermende immuniteit, als voorgeschreven in de technische specificatie bedoelde vergunning of de bedoelde goedkeuring of licentie voor het vaccin tegen rabiës in de lidstaat of het gebied of derde land waar het vaccin wordt toegediend;
  - is door een gemachtigde of een officiële dierenarts vermeld in de desbetreffende rubriek van het identificatiedocument;
- een herhalingsvaccinatie moet als een primaire vaccinatie worden beschouwd indien deze niet binnen de bedoelde geldigheidsduur van de eerdere vaccinatie is uitgevoerd;

Illegaal binnenbrengen: iedere hond, kat of fret die op het Belgische grondgebied werd binnengebracht zonder dat aan de voorwaarden van het koninklijk besluit van 13 december 2014 houdende de veterinairerechtelijke voorschriften voor het verkeer van honden, katten en fretten, of van de verordening 576/2013 werd voldaan;

Transponder: een passief, uitsluitend uitleesbaar op radiofrequentie werkend identificatiemiddel (= elektrische chip of microchip);

Landen met een zeer laag risico voor rabiës: U kunt de lijst van deze landen terugvinden in bijlage VI ;

LS: Lidstaten;

EU: Europese Unie;

EU: Europees;

LCE: Lokale controle-eenheid

5 Veterinairrechtelijke voorschriften voor het verkeer van honden, katten of fretten naar België

Samenvattende tabel voor de voorwaarden voor het verkeer van honden, katten en fretten naar België

Herkomst	Niet-commercieel verkeer			"Commercieel" verkeer		
	LS + Europese derde landen (Bijlage II, Deel 1 bij Uitvoeringsverordening nr. 577/2013)	Derde landen (Bijlage II, Deel 2 bij Uitvoeringsverordening nr. 577/2013)	Andere derde landen	LS + Europese derde landen (Bijlage II, Deel 1 bij Uitvoeringsverordening nr. 577/2013 + Bijlage VIII Uitvoeringsverordening nr. 2021/404)	Derde landen (Bijlage II, Deel 2 bij Uitvoeringsverordening nr. 577/2013 + Bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening nr. 2021/404)	Andere Derde landen (Bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening nr. 2021/404)
Identificatie	V	V	V	V	V	V
Paspoort	V*	(V**)	(V**)	V		
Vaccinatie	V	V	V	V	V	V
Bloedanalyse: titerbepaling			V			V
Certificaat		V** 577/2013	V** 577/2013	V 2021/403	V 2021/403	V 2021/403
Klinisch onderzoek 48u vóór het vertrek				V	V	V
Registratie TRACES				V	V	V
Punt van binnenkomst voor reizigers		V	V			
Grenscontrolepost					V	V

V = Vereist

V*: Uitzondering: dieren afkomstig uit derde landen die zijn binnengebracht met het certificaat (Bijlage IV, Deel I, Uitvoeringsverordening (EU) nr. 577/2013)) mogen gedurende een periode van maximum 4 maanden reizen tussen de Lidstaten met hun certificaat, overeenkomstig de opmerking die is opgenomen in het certificaat: "Voor verdere verplaatsingen naar andere lidstaten is dit certificaat geldig vanaf de datum van de documenten- en overeenstemmingscontroles voor in totaal vier maanden of tot de datum van het verstrijken van de geldigheid van de rabiësvaccinatie als deze datum eerder valt;

V**: Uitzondering: Huisdieren afkomstig uit een lidstaat of een Europese derde land (blauwe kolom) die vertrekken voor een verblijf in een derde land (gele of rode kolom) mogen naar België terugkeren met enkel hun paspoort (geen certificaat) als ze voor hun vertrek voldeden aan alle gezondheidsvoorwaarden die specifiek zijn voor dit derde land voor toegang tot de EU en als deze voorwaarden naar behoren zijn bevestigd in het paspoort (ook voor vertrek) en nog steeds geldig zijn op het moment van hun terugkeer.

U kunt gedetailleerde informatie over de voorwaarden voor verplaatsingen vinden op onze website: <https://favv-afscab.be/nl> > Thema's > Dieren > Gezelschapsdieren > Honden, katten en fretten > Reizen met gezelschapsdieren (voor professionals) of via [deze link](#).

Een hond, kat of fret die op Belgisch grondgebied binnenkomt en waarvoor de hierboven samengevatte voorwaarden niet worden nageleefd, is dus illegaal binnengebracht.

Een hond, kat of fret die illegaal in België werd binnengebracht is potentieel drager van het rabiësvirus.

6 Informatie gevraagd aan de erkende dierenartsen bij vaststelling van het illegaal binnenbrengen van honden, katten of fretten

Wanneer u een dier ontvangt en vermoedt of vaststelt dat het dier **illegaal werd binnengebracht**, dan moet u bepalen wat het land van herkomst is en dient u de lijst van landen met een zeer laag risico voor rabiës in bijlage VI te raadplegen. (Deze lijst wordt bijgewerkt wanneer er een uitbraak wordt gemeld. Tegelijkertijd wordt er een nieuwsbrief verzonden).

→ Indien het dier illegaal werd binnengebracht in België in het kader van niet-commercieel verkeer:

- Indien het dier afkomstig is uit een in de lijst opgenomen land:
  - o Indien er in de loop van de voorbije 4 maanden geen uitbraken van rabiës werden gemeld in het desbetreffende land, **dan moet de LCE niet op de hoogte worden gebracht**. Er wordt u gevraagd om:
    - het dier in orde te brengen zodat het de relevante wetgeving naleeft, met name wat betreft identificatie (registreer het dier in de overeenkomstige databank), de aflevering van een paspoort en vaccinatie tegen rabiës (bij ontbrekende of ongeldige vaccinatie) en;
    - het principe van de geldigheidsperiode uit te leggen en te adviseren om het dier in afzondering te houden totdat de vaccinatie geldig is ;
    - om de verschillende [gezondheidsvereisten voor het verplaatsen van honden, katten en fretten](#) naar en van België uit te leggen.
  - o Indien er in de afgelopen 4 maanden een uitbraak werd gemeld in een in deze lijst opgenomen land, dan moet de **LCE op de hoogte worden gebracht** (een eventuele uitbraak zal worden opgenomen in de lijst van landen met een zeer laag risico voor rabiës).
- Indien het dier afkomstig is uit een land dat niet is opgenomen in deze lijst, **dan moet de LCE op de hoogte worden gebracht**, ongeacht de datum van aankomst in België.

→ Indien het dier illegaal werd binnengebracht in België in het kader van “commercieel” verkeer, dan moet **de LCE op de hoogte worden gebracht**.

- Indien niet kan worden aangetoond dat het gaat om niet-commercieel verkeer (bijv.: geen identificatie, geen identiteitsdocument, geen gegevens in het paspoort die de identiteit van de eigenaar aantonen), dan moet deze verplaatsing worden behandeld als “commercieel” verkeer.

Wanneer u de LCE op de hoogte moet brengen:

- in afwachting van de instructies, moet u ervoor zorgen dat het dier in orde wordt gebracht: indien nodig, het dier identificeren (registreer het dier in de desbetreffende databank), vaccineer het tegen rabiës (bij ontbrekende of ongeldige vaccinatie) en geef een paspoort af. Het wordt ook afgeraden andere niet-noodzakelijke/niet-dringende handelingen uit te voeren tijdens deze periode.
- Indien u binnen de twee werkdagen na verzending van de melding geen

ontvangstbevestiging heeft ontvangen, neem dan telefonisch contact op met uw LCE.

- ➔ **Indien u enige twijfel heeft over de datum van binnenkomst in België, de herkomst van het dier, hoewel dit a priori afkomstig is uit een van de landen van de lijst, indien u eender welke vorm van fraude vermoedt of als de eigenaar weigert dat het dier in orde wordt gebracht, breng dan uw LCE op de hoogte.**
- ➔ Een nieuwsbrief voor dierenartsen wordt verzonden zodra een uitbraak wordt gemeld in een land op de lijst in Bijlage VI of wanneer een land van deze lijst wordt verwijderd.

U kunt het meldingsformulier vinden in bijlage V.

Op de volgende pagina vindt u een beslissingsboom die deze situatie verduidelijkt.

De eigenaar **meldt aan de dierenarts dat de hond, kat of fret illegaal in België werd binnengebracht** OF de dierenarts **stelt vast of vermoedt op basis van de aan hem/haar voorgelegde documenten** dat dit dier **illegaal** in België werd binnengebracht.

Niet-commercieel verkeer

"Commercieel" verkeer

Herkomst: Een land dat is opgenomen in de lijst van landen met een zeer laag risico voor rabiës

Herkomst: Een land dat **NIET** is opgenomen in de lijst van landen met een zeer laag risico voor rabiës

Geen gevallen van rabiës in de afgelopen 4 maanden.
→ Geen melding LCE.
→ Zorgen dat het dier voldoet aan de voorschriften.

Uitbraak (uitbraken) van rabiës gemeld in dit land in de afgelopen 4 maanden

→ De LCE op de hoogte brengen
→ In orde brengen van het dier
→ Geen niet-dringende/niet-noodzakelijke handelingen
→ Indien geen antwoord van de LCE binnen de 2 werkdagen, contact met hen opnemen

In geval van twijfel, fraude of weigering door de eigenaren

7 Bijlagen

Bijlage I: Model van certificaat voor het handelsverkeer van honden, katten en fretten tussen Lidstaten

Bijlage II: Model van certificaat voor het **niet-commercieel verkeer** van honden, katten of fretten naar een lidstaat uit een gebied of derde land.

Bijlage III: Model van certificaat voor het binnenbrengen in de Unie van honden, katten en fretten uit derde landen.

Bijlage IV: Overzicht van de veterinairerechtelijke voorwaarden voor het in België binnenbrengen van honden, katten of fretten.

Bijlage V: Formulier voor de informatie gevraagd aan de erkende dierenartsen bij vaststelling van het illegaal binnenbrengen van honden, katten of fretten

Bijlage VI: Lijst van landen met een zeer laag risico voor rabiës

8 Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0	31/05/2013	Originele versie
2.0	11/02/2015	Inwerkingtreding van een nieuwe Europese reglementering
3.0	Datum van publicatie	Volledige revisie naar aanleiding van de inwerkingtreding van de nieuwe dierengezondheidswet